
Dokument zasedanja

A8-0161/2016

28.4.2016

POROČILO

o novem dogovoru za odjemalce energije
(2015/2323(INI))

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

Poročevalka: Theresa Griffin

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
MNENJE ODBORA ZA NOTRANJI TRG IN VARSTVO POTROŠNIKOV	13
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V PRISTOJNEM ODBORU	17

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o novem dogovoru za odjemalce energije (2015/2323(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. julija 2015 z naslovom Nov dogovor za odjemalce energije (COM(2015)0339),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. julija 2015 z naslovom Začetek javnega posvetovanja o novi zasnovi energetskega trga (COM(2015)0340),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. februarja z naslovom Strategija EU za ogrevanje in hlajenje (COM(2016)0051),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 25. februarja 2015 z naslovom Okvirna strategija za trdno energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost (COM(2015)0080),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. novembra 2014 z naslovom Naložbeni načrt za Evropo (COM(2014)0903),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. novembra 2012 z naslovom Za boljše delovanje notranjega energetskega trga (COM(2012)0663),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2011 z naslovom Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 (COM(2011)0112),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. decembra 2011 z naslovom Energetski načrt za leto 2050 (COM(2011)0885),
- ob upoštevanju tretjega energetskega svežnja,
- ob upoštevanju Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES,
- ob upoštevanju Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES,
- ob upoštevanju Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb,
- ob upoštevanju Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu osebnih podatkov,
- ob upoštevanju Direktive 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah,

- ob upoštevanju Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov,
  - ob upoštevanju priporočila Komisije 2012/148/EU z dne 9. marca 2012 o pripravah za uvedbo pametnih merilnih sistemov,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2008 z naslovom Evropski listini o pravicah odjemalcev energije naproti¹,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2013 o boljšem delovanju notranjega energetskega trga²,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2013 o energetskega načrta za leto 2050, prihodnosti z energijo³,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. februarja 2014 o lokalnih in regionalnih posledicah razvoja pametnih omrežij⁴,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2014 o varstvu potrošnikov pri storitvah zagotavljanja javnih dobrin⁵,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2015 z naslovom Evropski energetski uniji naproti⁶,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko in mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A8-0161/2016),
1. pozdravlja sporočilo Komisije z naslovom Nov dogovor za odjemalce energije;
  2. poudarja, da je to poročilo osredotočeno izključno na odjemalce energije v gospodinjstvih v okviru preoblikovanja energetskega sistema; poudarja, da je treba industrijske odjemalce obravnavati ločeno;
  3. poudarja, da se s sedanjim preoblikovanjem energetskega sistema odmikamo od sistema, ki temelji na tradicionalni centralizirani proizvodnji, na sistem, ki je bolj decentraliziran in prožen ter pretežno temelji na energiji iz obnovljivih virov;
  4. opozarja na stroške prehoda na novo zasnovano trga v nekaterih državah članicah; poziva Komisijo, naj te stroške ustrezno upošteva v smislu cenovne dostopnosti in konkurenčnosti;
  5. opozarja, da bi moral biti končni cilj gospodarstvo, ki bi v celoti temeljilo na obnovljivih virih energije, kar je mogoče doseči le z zmanjšanjem naše porabe energije,

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0306.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0344.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0088.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0065.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0342.

⁶ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0444.

polno uporabe načela, da je energetska učinkovitost na prvem mestu/najpomembnejše gorivo, in dajanjem prednosti prihrankom energije in ukrepom, povezanim s povpraševanjem, pred tistimi, povezanimi s ponudbo, s čimer bi dosegli podnebne cilje v skladu s ciljem 1,5° iz pariškega sporazuma, energetska varnostjo, konkurenčnostjo in zlasti znižanjem stroškov za odjemalce;

6. meni, da bi morali biti pri tem interesi sedanjih in prihodnjih generacij državljanov v središču energetske unije, ta pa bi morala:
  - a. zagotoviti državljanom stabilne, cenovno dostopne, učinkovite in trajnostne energijsko učinkovite izdelke, storitve in stanovanja visoke kakovosti;
  - b. državljanom omogočiti, da posamično ali kolektivno proizvajajo, trošijo, shranjujejo ali trgujejo z lastno obnovljivo energijo, sprejemajo ukrepe za varčno ravnanje z energijo, dejavno sodelujejo na energetskem trgu, ker imajo kot odjemalci izbiro, in imajo možnost varno in samozavestno sodelovati pri prilagajanju odjema; meni, da je treba zato sprejeti praktičen skupni dogovor o opredelitvi proizvajalca-odjemalca na ravni EU, in sicer v participativnem postopku, ki bi ga vodila Komisija;
  - c. prispevati k odpravljanju energijske revščine;
  - d. zaščititi odjemalce pred nepoštenim, nekonkurenčnim in nepravičnim ravnanjem akterjev na trgu in jim omogočiti, da svoje pravice v celoti uveljavijo;
  - e. ustvariti primerne pogoje, da se zagotovi dobro delujoč in konkurenčen notranji energetski trg, ki odjemalcem zagotavlja izbiro ter pregleden in jasen dostop do informacij;
7. meni, da je treba pri postopni odpravi reguliranih cen energije za odjemalce v okviru strategije za energetska unija upoštevati dejansko raven konkurence na trgu, s tem pa zagotoviti, da imajo odjemalci dostop do varnih cen energije;
8. meni, da bi moral biti rezultat preoblikovanja energetskega sistema načeloma bolj učinkovit, pregleden, trajnosten, konkurenčen, stabilen, decentraliziran in vključujoč energetski sistem, ki bi koristil vsej družbi, povečal vključenost državljanov ter lokalnih in regionalnih akterjev in skupnosti ter jim omogočil lastništvo ali delež v proizvodnji, distribuciji in shranjevanju obnovljive energije, obenem pa zaščitil najbolj ranljive in zagotovil, da bodo imeli korist od ukrepov energetske učinkovitosti in obnovljive energije;

Za dobro delujoč energetski trg v korist državljanov

9. meni, da namen tretjega energetskega svežnja, da bi zagotovili resnično konkurenčen, pregleden in odjemalcem prijazen maloprodajni energetski trg, kljub določenemu napredku še ni bil dosežen v vseh državah članicah EU, kar dokazujejo stalno visoke stopnje tržne koncentracije in to, da se vse nižji veleprodajni stroški ne odražajo v maloprodajnih cenah ter nizke stopnje pri zamenjavi dobaviteljev in zadovoljstvu odjemalcev;
10. zato meni, da mora Komisija opredeliti ali oblikovati dodatne kazalnike za dobro

delujoče energetske trge po meri odjemalcev; poudarja, da bi morali ti kazalniki upoštevati tudi ekonomski učinek zamenjave dobaviteljev za odjemalce energije, tehnične ovire za tako zamenjavo ali načrt dobave in stopnje ozaveščenosti odjemalcev;

11. poudarja, da so odprti, pregledni in konkurenčni dobro urejeni trgi pomembni za vzdrževanje nizkih cen, spodbujanje inovacij, izboljšanje storitev za odjemalce in odstranjevanje ovir za inovativne poslovne modele, ki lahko državljanom ponudijo dobro razmerje med ceno in storitvijo ter prispevajo k preprečevanju energetske revščine;
12. opozarja, da je izbira odjemalcev v distribucijskih omrežjih omejena, ker so po naravi monopoli, kar pomeni, da odjemalci ne morejo zamenjati upravljavca distribucijskega sistema; poudarja, da je treba ustrezno spremljati trg upravljavcev distribucijskih omrežij in odjemalce zaščititi pred nenadnim porastom distribucijskih cen, na primer z določitvijo najvišjega dovoljenega zakonitega odstotka za posamezno povečanje;
13. poziva Komisijo, naj preuči vprašanje agresivnega davčnega načrtovanja in izogibanja davkom na energetskem trgu, zlasti v primeru naravnih monopolov, kot so upravljavci distribucijskih omrežij;
14. meni, da bi morala Komisija in države članice z vsemi sredstvi preprečiti, da bi se korist vse višje ravni medsebojne povezanosti nacionalnih omrežij prenesle na upravljavce distribucijskih omrežij, ampak bi morale biti neposredno v korist končnega odjemalca; meni tudi, da mora raven povezanosti nacionalnih omrežij pozitivno vplivati na ceno energije za odjemalce in je treba zato preprečiti, da bi imeli korist samo upravljavci distribucijskih omrežij;
15. zato poziva Komisijo in države članice, naj dosledno skrbijo za popolno izvajanje tretjega energetskega svežnja, in poziva, naj se pri njegovem pregledu v obliki nove zasnove energetskega trga upoštevajo naslednja priporočila v zvezi z domačimi odjemalci:
  - a. priporoča, da bi izboljšali pogostost pošiljanja računov za energijo ter preglednost in jasnost računov in pogodb, da bi bili lažje razumljivi in primerljivi, račun sam ali njegova priloga pa bi vsebovala primerjave s podobnimi odjemalci in informacije o zamenjavi dobavitelja; vztraja, da mora biti izražanje jasno in se je treba izogibati preveč strokovnim izrazom; poziva Komisijo, naj opredeli minimalne zahteve glede teh informacij, vključno z najboljšo prakso; poudarja, da je treba v računih jasno navesti fiksne stroške, davke in dajatve, da jih odjemalec zlahka loči od spremenljivih stroškov, povezanih s porabo; opozarja na obstoječe zahteve za dobavitelje, da na računu ali njegovi prilogi na razumljiv in zlahka primerljiv način navedejo prispevek posameznega vira energije k skupni mešanici goriv dobavitelja v predhodnem letu ter vključijo podatek, kje je mogoče najti informacije o okoljskem vplivu v smislu emisij CO² in radioaktivnih odpadkov;
  - b. priporoča, da se vzpostavi enotna kontaktna točka za vse ustrezne informacije, da se odjemalcu omogoči premišljena odločitev;
  - c. priporoča, naj dobavitelji in upravitelji distribucijskih sistemov, ki imajo dostop do podatkov o preteklem odjemu gospodinjstva, ter upravitelji neodvisnih orodij za

primerjavo skupaj z energetskimi regulatorji ugotovijo, kako odjemalcem proaktivno zagotoviti primerjavo ponudb, da bi lahko vsi, tudi tisti, ki nimajo internetnega dostopa ali znanja, lažje ugotovili, ali bodo z zamenjavo prihranili denar;

- d. priporoča, da bi oblikovali smernice za orodja za primerjavo cen in odjemalcem tako omogočili dostop do neodvisnih, aktualnih in razumljivih primerjalnih orodij; meni, da bi morale države članice v skladu s smernicami Sveta evropskih energetskih regulatorjev razmišljati o vzpostavitvi sistemov akreditacije, ki bi zajemali vsa tovrstna orodja;
  - e. priporoča vzpostavitev novih platform, ki bi služile kot orodja za primerjavo cen in iz katerih bi bilo potrošnikom obračunavanje bolj jasno; priporoča, da bi na teh neodvisnih platformah zagotavljali odjemalcem primerljive informacije o odstotkovnem deležu uporabljenih virov energije in različnih davkih, dajatvah in dodatnih nadomestilih iz energetskih tarif, da bi z lahkoto iskali primernejše ponudbe v smislu cene, kakovosti in trajnostnosti; predlaga, da bi to vlogo prevzel že obstoječi organ, kot so nacionalni oddelki za energetiko, regulatorji ali organizacije potrošnikov; priporoča, da se oblikuje vsaj eno tako neodvisno orodje za primerjavo cen na državo članico;
  - f. priporoča, da bi države članice v posvetovanju z upravljavci orodij za primerjavo cen in skupinami odjemalcev oblikovale smernice, s katerimi bi zagotovile, da so različne tarife, ki jih oblikujejo dobavitelji, zlahka primerljive in odjemalcev ne begajo;
  - g. priporoča, da bi odjemalce na računih za energijo ali njihovih prilogah obveščali o najprimernejših in najugodnejših tarifah zanje glede na minule vzorce porabe ter da bi morali imeti odjemalci možnost spremeniti tarifo na čim bolj preprost način, če bi to želeli; glede na to, da so stopnje zamenjave dobavitelja v mnogih državah članicah nizke, ugotavlja, da mnoga gospodinjstva, zlasti najbolj ranljiva, na energetskem trgu niso dejavna in ostajajo pri neprimernih, zastarelih in visokih tarifah;
  - h. priporoča, da se preuči, kako bi maloprodajne cene bolje odražale veleprodajne in tako obrnili trend, da se na računih za energijo večja delež fiksnih elementov, zlasti davkov in dajatev in v nekaterih primerih omrežnin; priporoča, da bi te elemente uveljavljali postopoma; poudarja neskladnost med ravnmi dajatev in davkov, ki jih plačujejo gospodinjstva in industrijski odjemalci;
16. je trdno prepričan, da bi morale biti vse spletne strani dobaviteljev energije in elektronski računi v celoti dostopni invalidom in izpolnjevati ustrezne zahteve po evropskem standardu EN 301 549;
17. vztraja, da bi morale države članice v celoti izvajati določbe o zamenjavi dobavitelja, kot je določeno v tretjem energetskem svežnju, in da bi morala nacionalna zakonodaja odjemalcem zagotoviti pravico, da dobavitelja zamenjajo hitro, preprosto in brezplačno ter da te možnosti ne bi smela ovirati plačila odstopnine ali kazni; vztraja, da je uveljavljanje te pravice s tržnim nadzorom ter učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi bistveno in podpira priporočila o zamenjavi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev „Most do leta 2025“;

18. meni, da bi morali spodbujati sisteme in kampanje kolektivne zamenjave in tako odjemalcem pomagati poiskati boljšo ponudbo v smislu cene in kakovosti; poudarja, da morajo biti ti programi neodvisni, zanesljivi, pregledni, celoviti in vključujoči, priti pa bi morali tudi do manj dejavnih odjemalcev; meni, da imajo lokalni organi, regulatorji in potrošniške organizacije ter druge nepridobitne organizacije dobro izhodišče za to vlogo, da se preprečijo vse možne zlorabe v praksi;
19. vztraja, da je treba zaradi varstva zlasti najbolj ranljivih odjemalcev energije v državah članicah ustrezno izvajati in izvrševati določbe direktiv o nepoštenih poslovnih praksah in pravicah potrošnikov v zvezi s prodajo od vrat do vrat, nepoštenimi pogoji ali praksami in agresivnimi načini trženja; ugotavlja, da se je število pritožb na prodajo od vrat do vrat v več državah članicah povečalo in poziva k prepovedi te prakse;
20. pozdravlja namero Komisije, da bo razmislila o vključitvi zakonodaje, ki izrecno zadeva energijo, v prilogo uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov¹;

Zagotavljanje vključujočega energetskega sistema, tako da se državljanom omogoči, da prevzamejo več odgovornosti za preoblikovanje energetskega sistema, proizvajajo lastno obnovljivo energijo in postanejo energijsko učinkoviti

21. meni, da imajo lokalni organi, skupnosti, zadruga, gospodinjstva in posamezniki v dobro delujočem energetskega sistemu ključno vlogo in bi morali v veliki meri prispevati k preoblikovanju energetskega sistema ter jih je treba spodbujati, da sami proizvajajo in dobavljajo energijo, če to želijo; poudarja, da je zato pomembno, da Evropska unija sprejme enotno operativno opredelitev proizvajalca-odjemalca;
22. predlaga naslednjo enotno operativno opredelitev kot aktiven prispevek k temu, da se zapolni trenutna vrzel: proizvajalci-odjemalci so aktivni odjemalci energije, kot so gospodinjstva (lastniki in najemniki), ustanove in majhna podjetja, ki sami ali kolektivno prek zadrug, drugih socialnih podjetij ali združenj sodelujejo na energetskega trgu s proizvodnjo obnovljive energije; proizvajalci-odjemalci lahko z odzivom na povpraševanje prispevajo tudi k energetske učinkovitosti in/ali podpirajo upravljanje energetskega sistema ter vključevanje nihajočih virov obnovljive energije v omrežje; proizvajalci-odjemalci prispevajo k izkoriščanju polnega potenciala proizvodnje obnovljive energije, tako da v čim večji meri prispevajo k nastanku projektov na področju sončne, vetrne ali drugih vrst energije iz obnovljivih virov na primernih mestnih območjih, tudi na strehah, ter na podeželskih območjih, ki niso potrebna za pridelavo hrane ali ohranjanje biotske raznovrstnosti;
23. meni, da je bistvenega pomena vzpostaviti in opredeliti osnovno pravico do lastne proizvodnje in odjema ter oblikovati enoten pravni okvir za pravico do shranjevanja in prodaje presežne električne energije po pošteni ceni v pregledani direktivi o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov; poleg tega meni, da je treba ohraniti prednostni dostop do omrežja in prednostno distribucijo za vire obnovljive energije, kot je določeno v sedanji direktivi o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov;

---

¹ Uredba (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L 364, 9.12.2004, str. 1–11).

24. meni, da bi morale države članice z javno udeležbo oblikovati energetske strategije državljanov in skupnosti ter v svojih nacionalnih akcijskih načrtih opisati, kako bodo spodbujale manjše in srednje velike projekte na področju obnovljive energije in energetskih skupnosti ter kako nameravajo to vključiti v svoje zakonodajne okvir, politike pomoči in dostop do trga;
25. poziva države članice, naj uvedejo sisteme neto merjenja, da podprejo lastno in združno proizvodnjo energije;
26. poziva k uvedbi novega poglavja o državljanih in energetski skupnosti v spremenjeni direktivi o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, ki bi obravnavalo glavne tržne in upravne ovire ter oblikovanje okolja, ki bi pritegnilo več naložb v lastno proizvodnjo in odjem obnovljive energije; meni, da bi moralo biti to novo poglavje v direktivi o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov zakonodajni okvir, ki bi državljanom omogočil, da dejavno sodelujejo na trgu kot vlagatelji in deležniki; poudarja, da so za preoblikovanje energetskega sistema bistvenega pomena ukrepi posameznih državljanov, a tudi kolektivni ukrepi v obliki energetskih zadrug ali združenj skupnosti, saj prispevajo k večji raznolikosti udeležencev na trgu in večji energetski demokraciji, trajno krepijo lokalno gospodarstvo in zaposlovanje ter lahko na lokalni ravni učinkovito rešujejo resne družbene težave, kot je energijska revščina; meni, da so v splošnem bistveni za doseganje energetskih in podnebnih ciljev EU ter spodbujanje lokalne podpore za preoblikovanje energetskega sistema;
27. meni, da bodo za čim boljše preoblikovanje energetskega sistema pomembne večje spremembe v ravnanju državljanov; meni, da so pri tem ključne pobude in dostop do kakovostnih informacij, ter poziva Komisijo, naj to obravnava v prihodnjih predlogih; meni, da so kampanje izobraževanja, usposabljanja in informiranja pomembni dejavniki sprememb v ravnanju;
28. meni, da omejen dostop do kapitala in strokovnega znanja o financah, precejšnji vnaprejšnji stroški pri naložbah in podaljšana obdobja odplačevanja ovirajo začetek lastne proizvodnje in ukrepe za energetske učinkovitost; spodbuja k novim poslovnim modelom, sistemom kolektivnega nakupa in inovativnim finančnim instrumentom, s katerimi bi spodbujali lastno proizvodnjo, lasten odjem in ukrepe energetske učinkovitosti za vse odjemalce; predlaga, da to postane pomemben cilj Evropske investicijske banke, Evropskega sklada za strateške naložbe, programa Obzorje 2020 in strukturnih skladov, ki bi jih morali javni organi in akterji na trgu v celoti uporabljati; ponavlja, da bi bilo treba projekte financirati na osnovi primerljive stroškovne učinkovitosti, hkrati pa upoštevati nacionalne in evropske podnebne in energetske cilje in obveznosti;
29. poziva k stabilnim, zadovoljivim in stroškovno učinkovitim sistemom nadomestil, s katerimi bi zagotovili naložbeno varnost in povečali število manjših in srednje velikih projektov na področju obnovljivih virov energije, hkrati pa po možnosti preprečili izkrivljanje trga; pri tem države članice poziva, naj v celoti uporabljajo izjeme de minimis, ki so določene v smernicah državne pomoči 2014; meni, da bi morale biti omrežne tarife in druge pristojbine pregledne in nediskriminatorne ter bi morale pravilno odražati vpliv odjemalcev na omrežje, preprečevati dvojno zaračunavanje, obenem pa zagotavljati zadostna finančna sredstva za vzdrževanje in razvoj

distribucijskih omrežij; obžaluje retroaktivne spremembe shem pomoči za obnovljive vire energije ter uvedbo nepoštenih in kazenskih davkov ali pristojbin, ki ovirajo nadaljnjo širitev lastne proizvodnje; poudarja pomen dobro oblikovanih sistemov pomoči, ki bodo učinkoviti tudi v prihodnosti, da bi povečali zaupanje vlagateljev in ugodnost ponudb ter preprečili take spremembe v prihodnosti; poudarja, da je treba proizvajalce-odjemalce, ki omrežju zagotavljajo skladiščne zmogljivosti, nagraditi;

30. priporoča, da bi upravne ovire za nove zmogljivosti lastne proizvodnje zmanjšali na najmanjšo možno mero, zlasti z odpravo omejitev na trgu in pri dostopu do omrežja; predlaga skrajšanje in poenostavitev postopkov odobritve, na primer s preходом na zahtevo po preprostem obvestilu, pri čemer bi se še vedno spoštovale vse zakonite zahteve in zagotovilo, da so upravljavci distribucijskih omrežij obveščeni; predlaga, da bi pri pregledu direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov vključili posebne določbe za odstranitev ovir in spodbujanje energetskih sistemov skupnosti/zadruge z obravnavo projektnih dovoljenj na enotni kontaktni točki, zagotavljanjem finančnega in tehničnega strokovnega znanja in/ali namenskimi informacijskimi kampanjami na lokalni ravni in ravni skupnosti ter z zagotavljanjem dostopa proizvajalcev-odjemalcev do mehanizmov za alternativno reševanje sporov;
31. poudarja, da je treba oblikovati ugoden, stabilen in pošten okvir za najemnike in tiste, ki živijo v večstanovanjskih stavbah, da bi jim omogočili korist tudi od solastništva, lastne proizvodnje in ukrepov za energetska učinkovitost;
32. poziva Komisijo, naj okrepi podporo konvenciji županov, pobudi Pametna mesta in pametne občine ter skupnostim, ki v celoti uporabljajo obnovljive vire energije, da bi se razširile in nadalje razvile kot orodje za spodbujanje ukrepov za lastno proizvodnjo in energetska učinkovitost, boj proti energijski revščini, lažjo izmenjavo najboljših praks med vsemi lokalnimi organi, regijami in državami članicami, ter bi zagotovili, da so vsi lokalni organi obveščeni o finančni pomoči, ki jim je na voljo;

Spodbujanje nastanka upravljanja prilagajanja odjema

33. poudarja, da je treba za spodbujanje prilagajanja odjema pri cenah energije razlikovati med konicami in drugimi obdobji, zato podpira dinamično določanje cen na prostovoljni osnovi, katerega učinek na vse odjemalce bi morali natančno oceniti; poudarja, da je treba uvajati tehnologije, ki dajejo cenovne signale in nagrajujejo prožen odjem, na katerega se odjemalci bolje odzivajo; meni, da morajo biti tarife pregledne, primerljive in jasno obrazložene; priporoča nadaljnjo analizo vzpostavitve in izvajanja sistemov progresivnih in spremenljivih tarif, da bi spodbudili energetske prihranke, lastno proizvodnjo, prilagajanje odjema in energetska učinkovitost; opozarja Komisijo, da bi bilo treba pri oblikovanju prihodnjih zakonodajnih predlogov zagotoviti, da bi uvedba dinamičnih cen prinesla tudi boljšo obveščenost odjemalcev;
34. meni, da bi morali imeti odjemalci enostaven in pravočasen dostop do podatkov o svoji porabi in s tem povezanimi stroški, da bi lažje sprejemali premišljene odločitve; ugotavlja, da se je doslej le 16 držav članic zavezalo, da bodo do leta 2020 na svojem celotnem ozemlju uvedle pametne števec; meni, da bi morale države članice, kjer se pametni števec že uvajajo, zagotoviti trden pravni okvir, s katerim bi odpravili neupravičene poračune za nazaj in zagotovili, da bo uvedba pametnih števec učinkovita in cenovno dostopna za vse odjemalce, zlasti tiste, ki jih pesti energijska

revščina; vztraja, da bi morali korist uporabe pametnih števcov pravično porazdeliti med upravljavce in uporabnike omrežij;

35. poudarja, da je razvoj pametnih tehnologij bistven za preoblikovanje energetskega sistema in lahko odjemalcem pomaga znižati stroške energije ter izboljšati energetske učinkovitost; poziva k hitri uvedbi informacijske in komunikacijske tehnologije, vključno z mobilnimi aplikacijami, spletnimi platformami in spletno izdajo računov; vendar poudarja, da pri tem razvoju ne smemo zapostaviti najbolj ranljivih ali manj dejavnih odjemalcev niti dovoliti, da bi se računi brez neposredne koristi zvišali; ugotavlja, da je treba tem skupinam ponuditi posebno pomoč in da se je treba izogibati kakršnemu koli učinku vezave, ki bi odjemalcem onemogočal, da prosto izbirajo med tarifami in dobavitelji;
36. poudarja, da je treba omogočiti razvoj pametnih omrežij in naprav, ki bodo samodejno uravnavale povpraševanje po energiji kot odziv na cenovne signale; ugotavlja, da morajo pametne naprave zagotavljati visoke ravni varstva podatkov in biti interoperabilne, zasnovane v korist končnega odjemalca in opremljene s funkcijami, ki povečujejo prihranke energije in podpirajo razvoj trgov energetskih storitev in upravljanja povpraševanja;
37. poudarja, da bi morali imeti odjemalci možnost, prosto izbirati agregatorje in energetska podjetja ne glede na ponudnika;
38. poudarja, da bi morali zbiranje, obdelavo in shranjevanje podatkov državljanov izvajati subjekti, ki nediskriminatorno upravljajo dostop do njih, in bi moralo potekati v skladu z veljavnim okvirom EU o zasebnosti in varstvu podatkov, ki določa, da mora imeti odjemnik ves čas nadzor nad svojimi osebnimi podatki in se lahko ti posredujejo tretjim stranem, samo če s tem izrecno soglaša; poleg tega meni, da bi morali imeti državljani možnost uveljavljati svojo pravico do popravka in izbrisa osebnih podatkov;

Odpravljanje vzrokov za energijsko revščino

39. poziva k boljši usklajenosti boja proti energijski revščini na ravni EU, in sicer z izmenjavo najboljših praks med državami članicami ter oblikovanjem široke, skupne, a nekoličinske opredelitve energetske revščine, ki bi se oprla na to, da je dostop do cenovno dostopne energije temeljna socialna pravica; poziva Komisijo, naj da v prihodnjih zakonodajnih predlogih prednost ukrepom za zmanjšanje energetske revščine in naj do sredine leta 2017 predloži ustrezen akcijski načrt;
40. vztraja, da sta boljša razpoložljivost in zbiranje podatkov bistvena za čim bolj učinkovito oceno razmer in ciljno usmerjeno pomoč za državljane, gospodinjstva in skupnosti, ki jih pesti energetska revščina; poudarja, da je treba pri vseh večjih spremembah trga oceniti pozitivni ali nevtralni učinek na ranljiva gospodinjstva vnaprej in tudi naknadno, da se potrdi prvotna ocena ali po potrebi hitro izvedejo popravni ukrepi;
41. poudarja, da je treba spodbujati sinergije na tem področju, tudi tiste, ki morebiti obstajajo med lokalnimi organi in upravljavci distribucijskih sistemov, ki lahko zagotavljajo največ informacij o stopnjah energetske revščine in odkrijejo tveganja, pri tem pa v celoti spoštovati evropska in nacionalna pravila o varstvu podatkov;

42. meni, da bi moral okvir energetske unije za upravljanje zajemati tudi cilje držav članic o energijski revščini ter poročanje o tem, in da bi bilo treba oblikovati sklop orodij dobre prakse;
43. meni, da so za strategije za reševanje energijske revščine osrednjega pomena ukrepi za energetske učinkovitost, s katerimi se obravnava energetska revščina in ranljivost potrošnikov in ki dopolnjujejo politike socialne varnosti; poziva k ukrepanju, s katerim bi v okviru pregleda direktive o energetske učinkovitosti stavb in zlasti člena 7 direktive o energetske učinkovitosti zagotovili, da bo pri energetske učinkoviti obnovi obstoječih stavb namenjenega večja pozornost državljanom, ki jih pesti energetska revščina; predlaga, da bi razmislili o cilju, da se do leta 2030 zmanjša število energetske neučinkovitih stanovanj, s poudarkom na nepremičninah za oddajo v najem in socialnih stanovanjih; meni, da bi morale biti stavbe, ki jih imajo v lasti in imajo v njih svoje prostore javni organi, na tem področju za zgled;
44. poziva, naj se sredstva EU za energetske učinkovitost in podpora za lastno proizvodnjo usmerijo bolj na odjemalce z nizkimi dohodki, ki jih pesti energetska revščina, ter naj se obravnava vprašanje pobud, namenjenih tako najemnikom kot lastnikom nepremičnin;
45. meni, da so ob upoštevanju različne prakse v državah članicah dobro usmerjene socialne tarife ključnega pomena za ranljive državljanke z nizkimi dohodki, in jih je zato treba spodbujati; meni, da bi morale biti vse te socialne tarife v celoti pregledne;
46. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

12.4.2016

MNENJE ODBORA ZA NOTRANJI TRG IN VARSTVO POTROŠNIKOV

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

o novem dogovoru za odjemalce energije
(2015/2323(INI))

Pripravljalca mnenja: Kaja Kallas

POBUDE

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. pozdravlja sporočilo Komisije o novem dogovoru za odjemalce energije¹; soglaša z njo, da je treba odpraviti preostale ovire, ki odjemalcem preprečujejo, da bi ustrezno obvladovali svojo porabo in zmanjšali stroške energije;
2. meni, da bi morali biti v središču energetske unije² interesi državljanov;
3. je globoko zaskrbljen, saj pet let po datumu prenosa tretjega energetskega svežnja še ni dosežen njegov cilj, da se zagotovi resnično konkurenčen in odjemalcem prijazen maloprodajni trg, prav tako pa še vedno niso končani liberalizacija in združevanje maloprodajnih energetske trgov ter ločevanje dejavnosti sistemskih operaterjev v nekaterih državah članicah, kar ima za posledico nezadostno konkurenco, nekaj primerov zlorabe prevladujočega položaja, pomanjkanje preglednosti in manjšo izbiro dobaviteljev in storitev;
4. poziva Komisijo, naj sprejme konkretne ukrepe za boljšo povezanost veleprodajnih in maloprodajnih energetske trgov, da bi se padec veleprodajnih stroškov bolj odražal v maloprodajnih cenah ter da bi postopoma opustili regulirane cene, poleg tega pa naj države članice spodbuja k iskanju drugih načinov za preprečevanje energijske revščine, da bi spodbudili odgovorno obnašanje odjemalcev; opozarja, da so cene, ki se oblikujejo na trgu, ugodne za odjemalce; poziva, naj bodo omrežnine zasnovane tako, da bodo omogočale razumno kritje stroškov in ne bodo ovirale ukrepov za energetske učinkovitost;

---

¹ COM(2015)339.

² Sporočilo Komisije z dne 25. februarja 2015 o okvirni strategiji za trdno energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost, COM(2015)080.

5. poziva k polnemu izvajanju tretjega energetskega svežnja, vključno s pravico do brezplačne zamenjave dobavitelja in boljšega obveščanja odjemalcev o njihovih pravicah, ter k dodatnim ukrepom za lažjo in hitrejšo zamenjavo dobavitelja, kar vključuje tudi krajše obdobje menjave ter učinkovito in varno prenosljivost podatkov, da bi preprečili vezanost odjemalcev na enega dobavitelja;
6. opozarja, da lahko sistemi in kampanje za kolektivno zamenjavo, če so neodvisni in vključujoči, odjemalcem pomagajo pri iskanju ugodnejše rešitve, saj dosežejo manj vključene odjemalce in najbolj ranljiva gospodinjstva;
7. poziva Komisijo, naj zagotovi izvajanje direktive o nepoštenih poslovnih praksah¹ ter boljše sodelovanje med nacionalnimi organi držav članic, ki preiskujejo takšne prakse; pozdravlja namero Komisije, da bo razmislila o vključitvi zakonodaje, ki izrecno zadeva energijo, v prilogo uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov²;
8. poudarja, kako pomemben je dostop v realnem času do informacij o mešanici energijskih virov in porabi ter z njo povezanimi stroški, da bi imeli odjemalci večji nadzor nad porabo in učinkovito rabo energije, ter za povečanje preglednosti in konkurence na energetske trgu; zato poziva k hitri uvedbi informacijske in komunikacijske tehnologije, na primer mobilnih aplikacij, spletnih platform, podatkovnih vozlišč in pametnih števecov, pri čemer je potreben jasen okvir za varstvo podatkov, varnost in dostop do podatkov za vse udeležence na trgu, da bi odjemalci ohranili nadzor nad svojimi osebnimi podatki; poleg tega poziva Komisijo, naj spremlja izvajanje priporočila 2012/148/EU z dne 9. marca 2012 o pripravah za uvedbo pametnih merilnih sistemov³ in zagotovi, da manj digitalno vključeni odjemalci ne bodo zapostavljeni;
9. poziva jo tudi, naj sprejme dodatne ukrepe, da bi povečala pogostost izdajanja računov za energijo in s tem povezanih odčitavanj števecov ter njihovo jasnost, primerljivost in preglednost glede vrste virov energije, porabe, strukture cen in obravnave poizvedb in pritožb; poziva k pripravi smernic Evropske unije o neodvisnih, posodobljenih in odjemalcem prijaznih orodjih za primerjavo cen, zlasti da bi izboljšali preglednost, zanesljivost in konkurenco med vsemi udeleženci na trgu ter da bi odjemalcem omogočili in olajšali primerjavo ponudb, vključno z vrstami pogodb, cenami in vrstami virov energije; se zavzema tudi za to, da bi imeli vsi odjemalci dostop vsaj do enega orodja za primerjavo cen energetskih storitev; meni, da davki in pristojbine, ki niso povezani z energijo, ne bi smeli biti vključeni v račune za energijo; poudarja, da mora biti povprečna cena na kWh, vključno z vsemi prispevki in davki, jasno navedena, da bodo lahko odjemalci pravilno primerjali obstoječo tarifo z morebitnimi drugimi ponudbami svojega dobavitelja ali drugih energetskih podjetij;
- 10 je trdno prepričan, da bi morale biti vse spletne strani dobaviteljev energije in elektronski računi v celoti dostopni invalidom in izpolnjevati ustrezne zahteve

---

¹ Direktiva 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi direktiv 84/450/EGS, 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 149, 11.6.2005, str. 22–39).

² Uredba (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L 364, 9.12.2004, str. 1–11).

³ UL L 73, 16.2.2011, str. 9–22.

evropskega standarda EN 301 549;

11. meni, da bi moral biti osrednji cilj pri pregledu zasnove elektroenergetskih trgov, da bi na njih zagotovili zadostne naložbe in dostopne cene ter da bi imeli odjemalci več izbire in večji nadzor nad svojo udeležbo na dobro delujočem in učinkovitem energetske trgu, zlasti s pogodbami z dinamičnimi cenami in odstranitvijo ovir za lastno proizvodnjo; poziva k enostavnemu dostopu proizvajalcev – odjemalcev do trga in k njihovi odgovornosti za izravnavanje v električnem omrežju, k pravični porazdelitvi stroškov in koristi ter k visoki ravni varstva odjemalcev.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	15.3.2016
Izid končnega glasovanja	+: 32 -: 2 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Maria Grapini, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Marlene Mizzi, Eva Paunova, Marcus Pretzell, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Lucy Anderson, Biljana Borzan, Birgit Collin-Langen, Edward Czesak, Kaja Kallas, Julia Reda, Dariusz Rosati, Kerstin Westphal
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Petras Auštrevičius, Jane Collins

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V PRISTOJNEM ODBORU**

Datum sprejetja	21.4.2016
Izid končnega glasovanja	+: 55 -: 3 0: 5
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Nicolas Bay, Xabier Benito Ziluaga, José Blanco López, David Borrelli, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Peter Eriksson, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Jaromír Kohlíček, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Ernest Maragall, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Carolina Punset, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Sergej Stanišev (Sergei Stanishev), Dario Tamburrano, Claude Turmes, Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev), Adina-Ioana Vălean, Henna Virkkunen, Martina Werner, Hermann Winkler, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Soledad Cabezón Ruiz, Cornelia Ernst, Gerben-Jan Gerbrandy, Werner Langen, Olle Ludvigsson, Vladimír Maňka, Marian-Jean Marinescu, Marisa Matias, Clare Moody, Markus Pieper, Dominique Riquet, Theodor Dumitru Stolojan
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Isabella Adinolfi, Eleonora Evi, Zdzisław Krasnodębski, Jean Lambert, Andrew Lewer, Miroslav Mikolášik